

WYCHODZI CODZIENNIE.

Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Numer kosztuje 10 cent.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowo Administracji Dziennika Polskiego plac Marjański liczb 6 i 7 w domu pana Kisielki; we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurtu nad Menem, Berlinie, Lipsku, Baryle, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Hasenstein & Vogler, we Wiedniu A. Oppel, R. Moore, Boffe i Spl., w Warszawie Richman & Frendler.

Reklamy w rubryce „Nadstane“ 20 ct. od wiersza.

Lwów 8. sierpnia.

Artykuł nasz o częstym przechodzeniu majątków ziemskich w ręce żydowskie, znalazł odgłos w trzech organach prasy: Wiener Allgemeine Zeitung, lwowskiej Ojczyźnie i wiedeńskim Oesterreichischer Volksfreund.

Dwa pierwsze dzienniki powstały przeciw nam, obwiniając nas o zasiewanie ziarna niezgody wśród poszczególnych warstw społeczeństwa polskiego, o jutrzenkę tychże i podleganie jednej klasy „obywatelskiej“ (żydowskiej), przeciw drugiej (zapewne katolickiej). Widzimy tedy, że nie nic nie pomogło wyrażone zastrzeżenie się nasze przeciw takim zarzutom i przeciw podobnemu tłumaczeniu treści i ducha wyzwanego naszego artykułu.

O ile zadziwił nas mogło podsuwanie obcych nam zamiarów przez taką Wiener Allgem. Ztg., którą zawsze uważaliśmy jako organ niemiecki, ocenianą bezstronnie stosunki polskie — o tyle bardziej zastanawia nas zupełne analogiczne argumenta, które z tytułu poruszonego przez nas przedmiotu znajdujemy „przeciw nam“ w Ojczyźnie.

Na jedną część zarzutów w W. Allg. Ztg., pomawiającą nas o antyliberalne, a może i antisemickie dążności i na jej admnicję, poruczając nam o wartości obywatelskiej żydów jako klasy III. w ogóle, a jako rolników-właścicieli ziemskich w szczególności, odpowiedziliśmy już we wstępnym czasie. Natomiast w odpowiedzi na następujący ustęp: „Żydzi w Galicji są tak przeważną częścią ludności — stanowią bowiem 12%, teje — że już numeryczną ich siła zakreśla im główną rolę w gospodarstwie ruchu tego kraju, im zastępuje nas Oester. Volksfreund“ w obiektywnym zastawieniu następujących dat statystycznych, wyjętych z publikacji c. k. centralnej komisji statystycznej. Poniższa tabela wykazuje zarazem, o ile żydzi w poczuciu swej obywatelskości przyczyniają się jako wierzyciele hipotekarni do podniesienia rolnictwa i do dobrobytu ziemian, szczególnie zaś w Galicji:

Table with 3 columns: W roku, Wierzyciele hipotekarni, którzy przeprowadzili egzekucję, Z tych było żydów. Rows for years 1873-1883.

Przypatrzmy się teraz wykazowi, według którego powinni być żydzi w stosunku swej 12% liczbą do ogółu ludności, brać udział w egzekucjach hipotekarnych:

Table with 6 columns: W roku, Egzekucyj wierzycieli (chrześcijańscy i żydzi), porównano zamian, było żydów tylko, t. j. w procentach, było wierzycieli żydów o, t. j. w procentach. Rows for years 1873-1883.

NAD POPRADEM.

Nowela przez Jerzego Sewera Dumia Borkowskiego.

(Dokończenie.)
Pomiędzy młodymi związała się naturalnie rozmowa, której przedmiot obracał się głównie około przyszłej wycieczki.
— Ach! oddawna pragnę — szeptała panna — zwiadać te piękne uroczyska. Powiadają jednak, że bywają tam miejsca niebezpieczne.

Oto w martwych cyfrach żywy obraz obywatelskiej ich działalności. Widzimy zatem, jakimi środkami, oprócz drogi dobrowolnej umowy co do sprzedaży i kupna dochodzą u nas tydzień do majątków ziemskich. Wdzięczni byłibyśmy Ojczyźnie, gdyby nam na podstawie równie niezabitych dowodów, jak powyższe cyfry, z ręką na sercu wykażała chciała, ilu też z całego ogółu nabywców, którzy czy to na dobrowolnej czy też na przymusowej drodze doszli do posiadania majątków ziemskich, jest rzeczywistych obywateli polskich moższowego wyznania?

Ojczyzna zapewniając, iż żydziżle nawet go spodarstwa doprowadzili zapobiegliwocią i oszczędnością do bardzo dobrego stanu (ocenie i sprawdzenie tego twierdzenia pozostawiamy naszym świadkom) pisze między innymi:
„Artykuł Dziennika bardzo politycznie napisany pomija czyją winą jest wywyższenie, że wstępu jednak zaraz wysnuć można wniosek, iż powodem są żydzi, ów żywioł dla kraju co najmniej obojętny, którego nabywanie roli staje się niebezpieczeństwem dla kraju i dla bytu narodowego.“

„Otoż na wstępie stawiamy kwestję jasno i dobitnie: O ubytek ziemi polskiej z rąk chrześcijańskich winimy nie żydów, którzy opierając się na kontrakcie kupna i sprzedaży, wszelkie mają prawa do nabywania ziemi ofiarowanej na sprzedaż; winimy szlachę wykształconą i inteligentną, która trwoniąc majątki amonozona jest pozbywać się ojcowizny, winimy tych, którzy dla większego zysku oddają dobra swe w dzierżawę ludziom ofiarującym miast znajomości rzeczy większy czynsz dzierżawny.“

Otoż i my wyrażiliśmy to samo zdanie, może tylko innymi słowy. Zaznaczyliśmy zle, jakie istnie i zwróciliśmy się do ogółu wywołując ludzi kompetentnych do podania środków zaradczych. Argumentacja, w których Ojczyzna schodzi się prawie słowo w słowo z W. Allg. Ztg., że to „zle“ jest właściwie „dobrem“ nie trafiają do naszego przekonania z tej prostej przyczyny, że nie odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy.

Od czasu, odkąd kwestja żydowska weszła w Polsce na tory narodowe, na tory tak wolno-myślnie i postępowe, że liberalniejsza nie znajdują żydzi w całym świecie — zwłaszcza zaś tacy żydzi, jacy są u nas niesety! powinniśmy już mieć nie jedno, ale dwa i trzy pokolenia izraelskie czysto polskie. Ze tak jednak nie jest, świadczą nasze wsie i miasta, i wiedzą o tem dobrze szanowni współpracownicy Ojczyzny.

O wyjątkach nie mówimy a i w tym wypadku godziłoby się, aby żydzi nabytci polskości nie wypominali nam jako jakiejś łaski, osy koncesji z ich strony na naszą korzyść. Nabytci tej polskości jest prostym i w interesie samychże żydów wskazanym „obowiązkiem“ tak samo, jak spełnienie tego obowiązku jest naszym pryncypalnym „prawem“. Daj Boże, aby zbyt długo ze strony żydów zwlekane zaślęgłości pod tym względem jak najprędzej się wyrównały. Nim to nastąpi, będziemy uważać nabywanie roli przez nich, jako akcję szkodliwą dla kraju i niebezpieczną dla bytu narodowego.

Wydział powiatowy Rohatyński oblicza szkody zrządzone powodzią na drogach powiatowych i gminnych, ogółem na 4215 zł.

Przed kilku dniami donieśliśmy, że w urzędowej Wien. Ztg. pojawi się rozporządzenie cesarskie, dotyczące pomocy dla powodzią dotkniętych mieszkańców Galicji. Donieśliśmy podówczas, że rząd przeznacza 500.000 złr. na zapomogi bez-zwrotne, a 300.000 złr. daje krajowi tytułem pożyczki bezprocentowej. Półurzędowe dzienniki (Fremdenblatt, Presse, Ceas), pospieszyły ze sprostowaniem naszej wiadomości, a wiedeński korespondent Ceasus utyskiwał nawet gorzko na niedokładność naszych informacji, twierdząc, że rząd pożyczka krajowi 800.000 złr., z czego potrąca 103.000 złr. w pierwszej chwili po katastrofie zaliczone. Jak wiadomo z telegramu wiedeńskiego, pojawiło się wczoraj w Wien. Ztg. wspomniane rozporządzenie cesarskie, którego treść zupełnie zgodna jest z pierwotnym naszym doniesieniem. Oto dosłowne jego brzmienie:

„Cesarskie rozporządzenie z 28. lipca br. w sprawie użyczenia z fundusów państwowych zapomóg dla powodzią nawiedzonych okolic Galicji, Lodomerji i Krakowa.“

Na podstawie §. 14. ustawy zasadniczej z 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. nr. 141) rozporządzam, jak następuje:

§ 1. Upoważniam mój rząd, aby celem wsparcia pomocy potrzebującej ludności w nawiedzonych powodzią w czerwcu br. okolicach mojego królestwa Galicji i Lodomerji, wraz z W. Ks. Krakowskiem, wypłacił z fundusów państwowych w miarę rzeczywistych potrzeb datki, do wysokości kwoty 800.000 złr.

§ 2. Z kwoty tej może rząd użyć częściowej sumy 440.000 złr. do rozdania bezzwrotnych zapomóg, a 60.000 złr. do wyrównania kosztów zakupna soli dla włościan, celem utrzymania ich inwentarzy bydłych i zapobieżenia zaraźliwym chorobom zwierzęcym. I tej kwoty nie będą zwracali obdzieleni solą rolnicy.

§ 3. Pozostająca kwota 300.000 złr. może być wypłaconą z fundusów państwowych, jako bezprocentowa zaliczka, z przeznaczeniem na zakupno nasienia jesiennego dla dotkniętych powodzią rolników. Atoli ze strony funduszu krajowego ma nastąpić poręka za całą tę zaliczkę.

§ 4. Spłata udzielonych w ten sposób zaliczek, ma nastąpić począwszy od 1. stycznia 1886 w sześciu ratach rocznych.

§ 5. Dokumenta prawne, podania i protokoły w sprawie udzielonych zapomóg i zaliczek, będą wolne od stempel i należytości. W tych razach, gdy Wydział krajowy uzna za potrzebne, pewne udzielone rolnikom zaliczki zabezpieczyć w księgach gruntowych, należy to uskutecznić bez należytości prawnych.

§ 6. Raty zalegające ściągane będą w drodze administracyjnej.

§ 7. Wykonanie tego rozporządzenia, które z dniem ogłoszenia w życie wchodzi, poruczam moim ministrom spraw wewnętrznych i skarbu. Dan w Isehl 28. lipca 1884.“

Powodzie w Galicji

przez Feliksa Laurent inżyniera cywilnego.

Od czasu aneksji ziem polskich przez Austrię, rząd cesarski zajmował się zawsze wyszczególnieniem skutecznych środków, w celu ubezpieczenia gruntów nadrzecznych i uszlawnienia głównych trzech rzek galicyjskich, tj. Wisły, Sanu i Dniestru.

Zbadamy przyczynę niepowodzenia środków przedsięwziętych dotychczas w tej mierze. Dekret cesarski z 22. sierpnia 1779 r., który zdaje się być pierwszą czynnością administracyjną w tej sprawie, polecił ks. Lissganig, ówczesnemu

dyrektorowi robót wodnych, zbadanie kwestji tak co do uszlawnienia rzek, jak i co do ubezpieczenia brzegów od powodzi.

Ks. Lissganig odpowiedział 17. września tego samego roku, że stan rzek galicyjskich nie jest mu dostatecznie znany, ażeby mógł wypowiedzieć jakiegokolwiek zdanie o ich regulacji i uszlawnieniu.

Od tego czasu pomimo powtarzanych co roku dekretów cesarskich i rozporządzeń rządowych, polecających studia na miejscu i ankiety; pomimo obszernych raportów popierających projekt regulacji wielu rzek, lub też projektu połączenia Wisły z Dniestrem, przez San i którykolwiek z jego dopływów: Wiar, Strwiąż, albo Wisznję, bądź przez Bug i Peltew — bo wszystkie te projekty pojawiały się i były studjowane — można powiedzieć, że jeżeli kwestja pod względem technicznym została administracyjnie wyjaśniona, to w rzeczywistości nie zrobiła żadnego postępu, jak tego dowiodła w sposób tak fatalny, ostatnia powódź, która zniszczyła znaczną część Galicji.

Można uważyć ogólnie powiedzić, że stan rzeczy pogorszył się; gdyż jest rzeczą pewną, że jeszcze w początku tego wieku, statki o wypukłym dnie, dźwigające 200 cetnarów, mogły płynąć Wł. są począwszy od Krakowa; a na Sanie podchodziły aż do Przemysła, podczas gdy dziś statki o płaskim dnie, a nawet tratwy, nie mogą płynąć jak tylko przy miernym podniesieniu się stanu wody.

Bezpośredni następca ks. Lissganiga jako dyrektor robót wodnych, ks. Caspari, stwierdza w kilku sprawozdaniach między rokiem 1785 a 1803: że za dawnych czasów produkta dźwigającymi do Czarnego morza, statkami dźwigającymi do 800 cetnarów rozmaitego towaru, który wyszczególnia. Dalej ks. Caspari mógł w r. 1795 przedsięwziąć wspólnie z księciem de Nassau-Siegen, podróż rzeką w celu zbadania jej biegu aż do Akermanu, tj. do jej ujścia w Czarne morze.

W r. 1788 oddziały pontonierów pod dowództwem kapitana von Hohenbruck, mogły puścić się rzeką od Koniuszek aż do Okopów, statkami niosącymi od 15 do 20 ludzi wraz z pewną ilością materiału wojennego.

W r. 1801 starosta baron von Byke, w warunkach jak najmniej korzystnych, bo w czasie obniżenia się stanu wody wskutek długiej posuchy o pół metra poniżej sasa, odbył na próbę podróż rzeką z Zaleszczyk do Okopów i napowróć w 97 godzinach, statkiem, który dźwigał 200 cetnarów i poruszony był po części żagłami i a po części ciągnięty przez ludzi lub przez konie.

Ks. Caspari wakuje jeszcze: że można by łatwo ulepszyć żeglę przez przekopy, któreby skróciły drogę o 72 kilometry, jakoby przez oczyszczenie koryta, któreby łutrzyniwało dostateczną głębokość wody w każdej porze roku, i dodaje, że koszt już zniszczyć 13 jarów rybackich i wyjąć z wody 4000 drzew z korzeniami i konarami, które barykadowały żołyko.

Jedynym skutkiem tej ostatniej operacji był, jak się zdaje, dekret cesarski z dnia 22. maja 1789, wyrażający uznanie i nadający medale złote i srebrne właścicielom dóbr nadrzecznych i urzędnikom, za czynności przez nich przedsięwzięte. Od tego bowiem czasu nie ma żadnej wzmianki o jakimkolwiek czyszczeniu koryta i żegluga została przzerwana.

Dopiero w roku 1881 mogła być wznowiona żegluga lokalna dość ograniczona, od Halicza w dół rzeki, po przerwie więcej jak całego wieku, małemi statkami, na wzór używanych przez barona von Byke w jego podróży w roku 1801, tj.

dźwigającymi saledwie 10 ton (200 cetnarów) holowanymi przez małe parowce, nurzące się saledwie na 40 centymetrów w wodzie.

Jakiegóż innego rezultatu można się było spodziewać po środkach takich, jaka proponowano pomiędzy r. 1817 a 1826 celem uregulowania Dniestru na przestrzeni 315 kilometrów (41 1/2 mil austriackich) za sumę 207.782 złr. rozłożone na lat 15 po 13 812 złr. rocznie?

Niedostateczność tej sumy była tak uderzającą, że już w roku 1828 nastąpiło podniesienie jej na 40 do 50.000 rocznie, pod warunkiem atoli, ażeby była obracana na wszystkie roboty około dopływów Dniestru, tj. tak rzek, jak i potoków.

Jakkolwiek wówczas mniemano, że zrobiono bardzo wiele, podnosząc dotację na 50.000 złr. dla przestrzeni 315 kilometrów, środek ten nie mógł przynieść więcej pożytku niż poprzedni, albowiem po uskutecznieniu robót około dopływów, na sam Dniestr przypadałaby suma mniejsza nawet niż 23.812 złr. rocznie.

Kolej Stryj-Beskid.

Donosiliśmy już, że 29. z. m. miała się odbyć w Namiestnictwie komisja stacyjna dla linii kolejowej Stryj-Beskid, która zajęć się miała oznaczeniem potrzebnej ilości, położenia i nawaz stacji, oraz urządzeniem potrzebnych dojazdów. Komisja ta odbyła się w dniu wspomnianym pod przewodnictwem sekretarza namiestnictwa p. Popiela i przy udziale delegatów: ze strony Wydziału krajowego inżyniera Bieńkowskiego, ze strony generalnej inspekcji kolejowej starszego inspektora Jęzamięniowskiego, reprezentanta ministerstwa wojny, ze strony Izby handlowej lwowskiej rady Bodyńskiego i reprezentanta dyrekcji budowy kolei państwowych. Całkowita długość projektowanej kolei wynosi 78.875 kilometrów. Trasa prowadzi doliną Strjya po lewej stronie tej rzeki. Pod Synowódzkiem wznym przechodzi Stryj i Opór mostami i wkacza w dolinę Oporu, przecinając jeszcze tę rzeką 10 razy. Po za Ławocznem dochodzi do działu wód na Beskidzie i kończy się tunelem, którego długość po stronie galicyjskiej wynosi 700 m., a po stronie węgierskiej 1000 m. Pomiędzy Synowódzkiem niższym i wyższym trasa przechodzi również małym tunelem 112 m. długim.

Na całej linii kolei Stryj-Beskid projektowane były następujące stacje: Lubieńce, Synowódzko wyżne, Skole, Hrebenów, Tuchla, Sławsko, Ławoczne, Beskid.

Delegat Wydziału krajowego wniosł następujące żądanie:

- 1) aby między Stryjem i Lubieńcami urządzona była stacja pośrednia w Konichowie lub Hurniach;
2) aby dojazd publiczny do stacji Lubieńce był zbudowany nie według projektowanej linii łamanej, przeszło 700 m. długiej, lecz wprost od gościca rządowego do stacji w długości tylko około 400 m.;
3) aby ze względu na drogi komunikacyjne, wiodące do Bolechowa, urządzony był w Synowódzku niższym przystanek.
4) aby dojazd projektowany do stacji Skole w szerokości 6 m. rozszerzony był do 8 m.;
5) aby dojazd do stacji Beskid, który ze względu na trudności terenowe miał być zanieschany, został zamieniony przynajmniej na ścieżkę 3 m. szeroka, dla połączenia stacji z miejscowemi drogami leśnymi.
Te same mniej więcej żądania wniesione zostały ze strony Wydziału powiatowego w Strjyu i delegata Izby handlowej.

— Al już po rodzicach otrzymałem niezłą sukcesję, bo talent i wreszcie dobry humor. Tego spadku nie zdołałoby mi wynagrodzić nawet 20 ciotek, a cóż dopiero jedna...
— Cieszy mnie pańskie zdanie — odparła dama, zyczliwie przyglądając się młodzieńcowi. — Na tysiąc ludzi wątpię czy jeden podzielać je będzie...
— Być może — podchwycił znowu malarz. — Mnie tymczasem ów wydarty spadek nie zamęci ani jednej chwili spokoju. Ale otoż widać już Poprad. Czy słyszysz pani, jak rażna wita nas nuta... A jak pięknie ustroiły się brzozi zielenią i kwiatami na przyjęcie gości.
— Ale pański wuj...
— Ach, wuj niech sobie będzie wujem, ciotka ciotka, a spadek spadkiem. Tu jedna tylko myśl istnieć powinna, myśl, która rodzi się w każdej duszy, na widok tak cudownej przyrody... Może zjeździemy niżej... Podaj mi pani ramię, a ty Romanie proś o to samo swoją damę, ścieżka bowiem dość wązka i urwista...
— Edward i bez tego wezwania oddał się całemu wykonaniu jak najtroskliwszej opieki nad swą czasową pupilką.
— Przypomniał mi pani pozbyć się wszelkich obaw — przypomniał, czując, że drży jej rączka. Nie przecuwał on, iż głos jego przyciszony silnie nią wstrząsał, aniżeli łoskot fal rzecznych... Powoli zeszli nasi podróżni aż na sam dół brzegu. Powietrze zdawało się tu być ciemniejszym i więcej chłodnym; przepiełniały je mirjady rozbitych o skały kropelki i orzeźwiający oazyczny zapach. Łoskot zaś fal był tak donośnym, że głos ginął prawie zupełnie...
— Wspaniale! — zauważyła dama — spozstrzegam jednak, że tu i z góry i z dołu przesiąka człowiek wilgocią.
— Boże, jakże-ż cudownie musi tu wyglądać przy księżycu... — zawołał dźwięczny, niezważając na słowa swej opiekunki:
— No, za to dziękuję — przerwała jej ta ostatnia, podczas kiedy Ewa stała jeszcze w za-

dumie pogrążona. — Nie obeszły się bez reumatyzmu, nieprawdaż panie Gubicki?
— Z pewnością! — potwierdził auskultant, zapomniawszy zupełnie o przybranej roli.
— Z pewnością! — powtórzył malarz, zwracając nań wymowne spojrzenie. — Sądząc jednak, że koszt szampauna potrafi go usunąć. Nie prawdaż panie Romanie Daleński?
— Naturalnie!

III.
Powróćmy do zakładu, pożegnali się panie bardzo uprzejmie ze swymi przewodnikami, a ponieważ zamek już zapadał, powiedziano sobie zaraz „dobranoc“. Wela zarumieniona zauważyła na odchodem, że dzień dzisiejszy przeszedł za prędko.

Edward towarzyszył w milczeniu swemu przyjacielowi, który znudzony jego osobliwym nastrojem, opuścił go i udał się na spoczynek. Nie mogąc znaleźć dla siebie miejsca, poszedł w końcu Edward do restauracji. Powietrze zdało mu się tu za gorące, za ciężkie; dzwiał się tym, którym w podobnej atmosferze zdolni byli do wesółych pogadanek. Gwar rozstrajał go jeszcze bardziej; zapragnął samotności... Za chwilę był już pod błękitnym stropem nieba.

Strop ten jaśniał tysiącem gwiazd; w każdej z nich upatrywał Edward głębokie spojrzenie niebieskich oczu, które zabrały mu spokój. Najbardziej wietrzyk nie osmielił się tu przerywać ciszy. Z po za gór wschodził księżyc i rzucał tajemnicze światło na ich wierzchołki.

Dotychczas nie zastanawiał się nasz bohater nad pięknościami przyrody. Tem silniej działały one nań teraz pod wpływem niedawnej ale widocznie nie bardzo głębokiej miłości.

Wela zyczyla sobie ujrzeć Poprad przy blasku księżycy; wykonać to życzenie, zdało mu się być obowiązkiem. Nie wahając się ani chwili, ruszył w drogę.

Przechodził właśnie wzdłuż zakładu kąpielowego, kiedy na jednej z ławeczek przyległych

do pomieszczeń parterowych, ujrzał kobietą jakąś postać.

Trzymała główkę opartą na rękę, a kiedy się zbliżył, drgnęła i z ust jej uleciał przyciszony okrzyk zdziwienia, amieszanego z radością.

— Wela! — zawołał — nieumiejętne pohamować swoje porwy.

Taki ona to była, ona stała teraz w blaskach księżycy, podobna bóstwu zakletemu w posąg. Przechodziła i niewypowiedziana błogość ubiewła dny młodą dziewczynę; nie mogła nawet ręki podnieść, kiedy młody mężczyzna zbliżył się do niej.

— O pani, błagał ją, powiedz: czy tak bardzo cię przestraszałem?
— Odetchnęła głęboko. Dziewicza wstydlivość wycięłała rosę z jej powiek.

— Moi udali się wcześniej na spoczynek — szeptała saledwie dosylnym głosem. — Chciałam odetchnąć jeszcze tem balsamicznym powietrzem przedcudnej nocy... Ale teraz chciałabym powrócić.

Zrozumiał ją — Pozwól mi pani mieć przynajmniej nadzieję, że ujrę cię jutro znowu.
— Wątpię — rano odjeżdżamy.
— A więc dziś mam cię pożegnać pannu Welo — dziś — na zawsze?
— Na zawsze?
— Nie wiem — odszepnęła mu drżącym głosem.

— To niemożliwe — przemówił — tuląc białą wazką rączkę. A czy nie miałabyś pani mi za złe, gdybym postarał się o utrwalenie wamie przyjaźni, która tak jest dla mnie drogą? Skinęła główką... Czy przyzwalałaby? Edward nie odgady, a zanim zagadkę rozwiązał, wysunęła się biała rączka z jego dłoni. Właścicielka zaś tej pięknej pięciopłetwej lilji zniknęła we wnętrzu pomieszczenia...

Przygnębioną, zagładnął pan Daleński do restauracji. Tym razem zastał tam Radeńskiego.

— Hej Gubicki-Daleński, czyż przyjdiesz narazicie? — zawołał malarz. — Musisz być w csepku urodzony, dodał ścisając ją w rękę.

— Cóż takiego?
— Nic nie przecuwałasz? To dziewczę, w którym zakochałeś się po uszy jest — no zgadnij, kim? Otóż widziałś saledwie, jest ono ową parą rtą, proponowaną ci przez wuja.

— Proszę ciębie, nie strój żartów ze mną, zburzał go prawnik.

— A wiesz kim jest owa dama — ciągnął malarz dalej, nie zważając na słowa towarzysza. — Twoja ciotka, głowo do pozoły!

— Moja...
— A ów jegomość o zwicniętej nodze — twoim wujaszkiem.

— Brednie! Ciekaw też jestem, gdzie sebrales te nowinki?
— Na końcu języka, mój kochany, na końcu języka! Wyciągnęłam je w twej nieobecności od numerowego. Ale, ale... cudownie świecą dziś gwiazdy — nie prawdaż?

IV.
Pogodny poranek przerwał nazajutrz sen naszym znajomym. Jak olbrzymi, rozszarżony węgiel wnieśli się słońce na barkach chmurzek powiemych. Drzewa i zioła, ubrane klejnotami rosy, zdawały się uśmiechać radośnie i wycieczką czegoś niezwykłego.

Piękny widok zwabił do okna nawet jegomości o zwicniętej nodze. Jego ociężały już trochę umysł, dał się przecieć porwać niewypowiedzianej lubości. Nigdy nie czuł się tak łagodnie, tak rzewnie prawie usposobionym, jak dzisiaj.

Zapukano do drzwi...
— Proszę! — zawołał niechętnie — odwracając się od okna.

Służący podał czyjąś wizytową kartę, na której znajdowała się para słów, widocznie drżącą ręką akroslonych.

Komisia uchwalila: ad 1) urzadzic nowa stacje w Koniucho- wie w odleglosci 8 km. od Struja, a 9 km. od Lubieniec z dojazdem do drogi gminnej 4 m. szerokim.

ad 2) Zbudowac dojazd do Lubieniec wprost od goscinca szeroki 6 m. dlugi okolo 400 m. ad 3) Nie domagac sie urzadzenia przystanku w Synowodzku nizszym, gdyz takie przystanki bez zadnej trudnosci do zbudowania kolei urzadzone bywaja, co i w obecnym wypadku niezawodnie nastapi.

ad 4) Rozszerzyc dojazd publiczny w Skolem do 8 m. ad 5) Urzadzic przy stacji Beskid szesciejkę 3 m. szeroka.

Wydzial powiatowy stryjski domagal sie nadto przeniesienia w inne miejsca stacji w Skolem i Hrebenowie, a co do stacji Skole podnosil Wydzial powiatowy, iz projektowana ona jest na przestrzeni, podzielonej prawie na 100 parcel.

Temu daloby sie, zdaniem Wydzialu powiatowego, zaradzic, gdyby urzadzono stacje po lewej stronie goscinca, powyzej miejsca, w ktorem kolei goscinca przecina. Tam znajduja sie obszernie parcele dworskie i zamozniejszych wlasniecieli, ktorym z odjecia kilku parcel krzywda by sie nie stala.

Co do stacji w Hrebenowie zachodnia maja te same trudnosci, i z tych powodow proponowal Wydzial powiatowy, aby stacje zaprojektowano na prawym brzegu rzeki Opór, zaraz powyzej mostu w Hrebenowie.

Z powodu jednak trudnosci terenowych i dogodnie obranych miejsc na stacje w Skolem i Hrebenowie, komisia nie przychyliła sie do ządania Wydzialu powiatowego stryjskiego.

Dojazdy do stacji w Koniuchowie, Hrebenowie, Tuchli, Slawku, Lawocznem i Beskidzie, jako nie łączące żadnych miast i miasteczek, ani żadnych dróg państwowych, krajowych lub powiatowych, będą wyłącznie przez koleję zbudowane i utrzymywane.

Ziemie polskie.

Warszawa 5. sierpnia. Na widokregu naszym, jak po wielkiej burzy i huraganie, chwila w zapanała cisza — cisza wyzyskowania i niepokoju. Owocem aresztowań — przepelnienie więzień, aresztów i cel cytydeli, owocem wykrytego spisku terrorystów rosyjskich — zdwojona energia policji i żandarmerji.

Co z tego wszystkiego wyniknie, jakie instrukcje przywiozą ze sobą naczelnik żandarmerji warszawskiej Brok i oberpolicmajster Warszawy Tolstoj, składający obecnie w Petersburgu raport carowi o wypadkach nihilistycznych w Warszawie, czy car przyjedzie do Skierniewic lub nie itd. — oto pytania chwili.

Nie podejmując ich rozważania, podaje tylko fakta, mogące nasunąć to lub inne przypuszczenia. U sędzię Bardowskiego znaleziono plan podkopu pod domem narotnym Hoeha przy zbiegu ulic Franciszkańskiej i Nalewek.

Tędy prowadzi droga do obozu wojsk, jaki s pewnością byłby przegladany przez cara. Dom Hoeha zrewidowano, podkopu nie znaleziono, mieszkańców pociągnięto do śledztwa. Pomiar ulic i całej posesji były dokonane przez terrorystów rosyjskich w biały dzień. Podając się za techników miejskich, dokonali oni swojej roboty przy pomocy stojkowych z policji warszawskiej.

Na kolei warszawsko-bydgoskiej na całej linii od Aleksandrowa do Warszawy prowadzą się przygotowania do przyjeźća cara; dworce i zabudowania stacyjne zostały odświętione, służba drogową zwiększono, środki ostrożności przedsięwzięte.

Charakterystycznym jest zachowanie się w obec wypadków Hurki — generał-gubernator najspokojniej siedzi w dobrach swoich w carstwie, jak gdyby wszystko było w porządku. Czyżby zasady okoliczności, uzasadniające taką jego obojętność na sprawy powierzonego jego rządowi kraju?

Na Unii odbywa się teraz silna zmiana w personalu administracji rządowej. Wicegubernator Iwanienko został przeniesiony z Siedlec do Kielc, a jego miejsce zajął wicegubernator kielecki Maj-

lewskij. Podobno jest to człowiek oglądany inie zupełnie polegający na partji „działaczy“ rosyjskich.

Podobno i ostawiony z przesładowań Unitów Moskwin, gubernator siedlecki, wysłużywszy obecnie 35 lat urzędowania, podaje się dobrowolnie do dymisji. Czeka tylko na powrót Hurki. Wido- cznie sprzykrzyła mu się już bezowocna walka z Unitami.

W sprawie wizyty pasterskiej biskupa Wnoro- wskiego w powiecie węgrowskim odpowiedź Kri- denera dotąd nie nadesza. Skutkiem tego biskup objazdu parafii przedsięwzięć nie może.

Odpowiedzi z Petersburga co do hr. Lubień- skiego dotąd również nie ma.

(Dzien. Pozn.)

Dziennik Warszawski odbiera telegram o uwolnieniu ze służby generał-majora Szpiljotowa, naczelnika warszawskiego żandarmerjskiego zarządu, przyczem generał awansowany został na generał-lejtenanta „ad honores“ i zatrzymuje pełną pensję, jaką pobierał, będąc w czynnej służbie.

Kijowski gubernator, według telegramu tegoż dziennika, doniósł rządowi, iż wypadki zapadania na chorobę (na jaką?), jakie świeżo miały miejsce w Bercydyczu, nie były rodzaju epidemicz- nego, lecz wynikiem jedynie z powodu brzydkich sa- nitarnych warunków miasta, oraz niehygieniczne- go zachowania się ludności.

Witebski gubernator generał von Wahl, prze- nosi się na gubernatora podolskiego.

Poznań 5. sierpnia. Pan Muraszko, znany ko- respondent dziennika Mosk. Wied., od wyroku tutejszego sądu ławniczego, którym oddalony zo- stał ze swą skargą przeciw wydawcy Dziennika Pomorskiego, odwołał się w drodze apelacji do sądu ziemiankiego. Po ferjach sprawa taprzyjdaie przed kratki sądowe.

Sprawy zagraniczne.

Berlin 5. sierpnia. Z powodu wydalenia ze stolicy Niemiec znacznej liczby poddanych rosyjskich piszą do National Zig. co następuje:

„Mimowolnie po wydaleniu wielu rosyjskich poddanych z Berlina, powstało pytanie: jak wiel- ką jest ta kolonia rosyjska w Berlinie? Nie tak łatwa na to odpowiedź, jakby sądzić można na razie, gdyż ostatni spis cudzoziemców zamieszka- łych w Berlinie, datuje się z r. 1871. Wówczas liczone w Berlinie pomiędzy 822 569 mieszkań- cami 1.246 Rosjan obojaj płci i różnego wieku, podczas gdy liczba osób zamieszkałych w Berli- nie urodzonych w Rosji wynosiła 2.502. Z liczby tej tylko połowa miała rosyjskie poddaństwo, a druga składała się przeważnie z urodzonych w Rosji osób, które pochodziły po części z rodzin niemieckich, osiadłych dawniej w Rosji, a w ma- lej tylko liczbie z rodzin, które indygenat nie- miecki zamieniły na rosyjski. Skutkiem tego sto- sunek urodzonych w Rosji mieszkańców Berlina do zamieszkałych w Berlinie rosyjskich podda- nych miał się jak 2 do 1. Ten stosunek można i dzisiaj jeszcze uważać za decydujący. Jeżeli się dalej zważy, że przy ostatnim popisie ludności w grudniu 1880 roku naliczono w ogóle 3.830 mie- szkańców Berlina urodzonych w Rosji, to przy- jąć można, że w Berlinie mieszkało podówczas około 1.900 Rosjan. Jeżeli się uwzględni następny przyrost ludności — to można przyjąć, że obecnie mieszka w Berlinie około 2.000 Rosjan.“

Kongres w Wersalu.

Paryż 6. sierpnia. Komisia kongresu przy- jeła dziś jednogłośnie wniosek Andrieux'go wy- kluczający członków panujących niedgdy we Fran- cji rodzin, od prezydentury Republiki. Prezydent ministrów Ferry był na posiedzeniu komisji i zgodził się z tą jej uchwałą. Przyjście także pod obrady drugi wniosek Andrieux'go, ażeby se- nat tylko większością 2/3 głosów mógł uchwalić rozwiązanie Izby. Mówią, że Ferry i na to się zgadza.

Przy otwarciu dzisiejszego posiedzenia kon- gresu o godzinie 2-giej po południu Lacretelle ze skrajnej lewicy zapytał, dlaczego nie ogłoszo- no nazwisk członków, którzy brali udział w wczorajszym wyborze komisji. On i jego przyjaciele chcieliby ażeby kraj wiedział, iz wstrzymali się od wyboru. Prezydent odpowiada, że chybaby zgromadzenie samo uchwaliło było musia- ło ogłoszenie nazwisk. Potem odczytano posiedze-

nie do 4-tej, ażeby komisia miała czas przygo- tować swój referat.

Po tej przerwie wstępuje na mównicę, jako referent komisji, p. Gerville-Reaché i wśród mrużenia lewicy odczytuje sprawozdanie, które na wstępie zaznacza, że przy wyborach ogólnych w r. 1881, niemniej jak 331 deputowa- nych w swoich politycznych wyznaniach wiary, oświadczyło się za rewizyjną konstytucję. Życzy jej sobie i ludności. Izba mniema, że rewizja zbyt daleko idąca byłaby pionną i dlatego komisia przyjęła projekt rządowy, jakkolwiek byłaby wo- lała, aby szedł nieco dalej — musiela atoli uwzględ- nić przeciwnie zdanie senatu. Korporacje parla- mentarne musiały sobie nawzajem poczynić kon- ccesje i tym sposobem zgodzono się, ażeby w dys- kusji nie wychodził po za projekt rządowy. La guerre: Zobaczymy! S pr a w o z d a w c a mówi dalej, że Izba przyjęła projekt, ponieważ pozwala on postawić republikańską formę rządu pod nad stronicami i wykluczyć z konstytucyj- nej ustawy o senacie. Ze względu na kompromis między Izbami, komisia wykluczyła od obrad wszyst- kie wnioski i poprawki wychodzące po za rany projektu rządowego — wnioskodawcy mieli spono- sobność bronięcia ich w Senacie i w Izbie; na kongresie podnieśli ich nie wolno.

Oświadczenie to wywołuje wrzawę na lewicy. Szczególnie gwałtownie występują La guerre i Clémenceau. Prezydent z wzywa ich ażeby nie przerywali mowy i zapewnia, że bę- dzie przestrzegał wolności słowa w obrębie proje- ktu, ale nie dopuści do rozpraw kwestionujących był ważnej korporacji państwowej (t. j. Senatu).

Następnie mówi Gerville-Reaché o roz- matyłych wnioskach przeciwnych, które komisia odrzuciła, ponieważ przekraczały program rewizji lub dotyczyły ordynacji wyborczej Senatu. Gdyby obalono pierwszych 7 artykułów projektu, obalo- naby Senat, czego dopuścić nie można, bo korpo- racja ta w większości swojej jest szczerze repu- blikańską i sprzyja zasadom postępowym. Komisia z wzywa atoli rząd, ażeby przed wyborami w roku 1885, przedłożył Zgromadzeniu Narodowemu projekt zmiany ordynacji wyborczej dla Senatu. Ponieważ atoli wnioski p. Andrieux i dwóch in- nych deputowanych dotyczą tylko kwestyj por- ządku dziennego, więc będą wzięte pod rozważę. Tym sposobem dostaje się pod obrady wniosek Andrieux'go o wykluczenie księży z krwi od pre- zydentury i wniosek Thompsona o wykluczenie ich od urzędów dających wpływ na wybory lub nominacje. Pierwszy wniosek staje się atoli bez- przedmiotowym, ponieważ rząd w swoim projekcie zawarł już podobne jemu postanowienie. Drugi wniosek zdaniem komisji, znajdzie odpowiedniej- sze miejsce, w nowej ordynacji wyborczej dla Senatu i Izby. Komisia zmienia artykuł pierwszy projektu rządowego o tyle, że w razie rozwiąza- nia Izby nie tylko najdalej za 2 miesiące mają być rozpisane nowe wybory, ale że także Izba ma się zebrać najpóźniej w 20 dni po tych wy- borach. Do artykułu drugiego przybawo dodatek dotyczący członków panujących niedgdy we Fran- cji rodzin, a wszystkie inne artykuły wraz z całym projektem rządowym, poleca komisia kongresowi do przyjęcia bez zmiany. Następują gwałtowne sceny, wśród których prezydent następnie posie- dzenie naznacza na jutro.

KRONIKA.

Leśno dnia 8. sierpnia.

Wiadomości osobiste. Ksiądz Windisch- graetz wyjechał wczoraj rano z Krakowa do War- szawy na manewra wojskowe. — W Krakowie odbył się onegdaj ślub p. Konstantego Gaszyńskiego, bratanka poety, z panną Felcją z Lubrańca Dąbska, córką śp. Łukasza i Stanisławy z Za- łąskich. Wczoraj wyjechało młode małżeństwo do Ko- los, majątku swego w Królestwie Polskiem. — Dnia 5. bm. odbył się w Raciborowicach ślub p. Jana Malca, doktora praw i kandydata adwokackiego, z p. Malwiną z a z n a, córką śp. Stefana, b. naczeln- ika urzędu cłowego w Węgrzech i Antonij z Seil- gerów. — Prezydent gabinetu węgierskiego Koloman Tisza, udaje się z Ischl wprost do Ostendy, gdzie zabawi do pierwszych dni września. — Stan zdrowia fmp. bar. Jovanovicsa, bawiącego obecnie w Ma- rjambadzie polepszył się. W ostatnich dniach bawił u łóżka chorego profesor Drasche z Wiednia. Ce- sarz polecił zdawać sobie sprawozdania do Ischl o stanie zdrowia Jovanovicsa.

Kalendarz. Sobota (9.): Romana i Sek. — Borysa i Chleba. — Wschód słońca o godz. 4. min. 53, zachód o godz. 7. min. 15.

Kalendarz myśliwski. W sierpniu wolno polować: na dropie i pardwy; na ptactwo błotne i wodne w ogólności; przepiórki i dzikie gołębie; kopy i jelenie. Od połowy miesiąca na bazanty i kropotawy.

Dia ostatnich trzydziestu, zamieszkałych w Lon- dynie, otrzymaliśmy od p. P. S. 2 złr., razem z po- przednimi 8 złr.

Sprzedaż dzienników na stacjach kolejowych. Z powodu zaszaleń administracji dzienników różnych odcieni wydała jenerała Dyrekcja austriackich koleji państwowych rozporządzenie do wszystkich dyrekcji ruchu, izby osobom trzającym się sprzedają dzien- ników na dworcach poleciły, aby trzymały odpowiedni zapas tych wszystkich koncesjonowanych dzienników, które mają największy popyt. Kolporterom kolejowym nie wolno kierować się w wyborze dzienników włas- nemi przekonaniem politycznem.

Festyn Stowarzyszenia rekodzielników „Gwiazda“, połączonej z loteryją fantową, na dochód funduszu in- walidów wdów i sierot tego Stowarzyszenia, odbędzie się w niedzielę 10. bm. w ogrodzie Strzelnicy miej- skiej, przy udziale muzyki wojskowej pułku Parma nr 24 i pułku nr 95.

Wydział Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ we Lwowie uprasza dodatkowo do poprzedniej swej odesłwy, wszystkich szan. członków, którzy sobie zyczą wziąć udział w powitaniu Sokołów ceskich, przy- bywających do Krakowa dnia 16. bm. z rana, ażeby najpóźniej do 11. bm. (tj. do poniedziałku) zgłosili się, celem bliższego porozumienia w kancelarji Towar- zystwa przy ulicy Kurkowej 1. 7 w godzinach wie- czornych. Członkowie Towarz. wyjadą d. 15. bm. (w piątek) z rana do Krakowa, gdzie zamówione są już pomieszkania u komitetu przyjęcia.

Świder elektryczny. W tych dniach oglądaliśmy model przyrządu do wiercenia ziemi, pomyśl i kon- strukcji p. Wl. Raczyńskiego z Pasiecznej. Jeden ele- ment Daniela porusza cały mechanizm modelu, tj. podnosi świder na pewną wysokość i nadaje mu przytem skręt nieszacny, co czyni sztywnym użycie noży przy wierceniu. Za pomocą przesuwającego się walca świder połączony jest z tarczą, na której znajdują się cewki Rumkorf'a, wewnątrz których osadzone są

walceki żelazne, nabywające własności magnetycznych przez puszczenie prądu elektrycznego. Elektromagnesy owe podnoszą świder do dawnej wysokości, zaś przy przesuwaniu prądu elektrycznego, świder własnym ciężarem opada i łożbi w kamieniu ryse. Przerwywanie ciągle prądu elektrycznego wprawia świder w ruch nad- zwyczaj szybki, tak, iż liczba uderzeń dochodzi może 360 na minutę. Jeżeli przypuścimy, że każde uderze- nie świdra zrobi ryse w kamieniu tylko na 0.5 m/m głęboko, to efekt pracy jest przewyższający wszyst- kie dotychczas znane systemy wierceń, począwszy od świdorów diamentowych aż do najnowszego systemu kanadyjskiego. Wynalazek więc p. Wl. Raczyńskiego stanowi bez kwestji nowy przewrót w dziedzinie te- chniki wiertniczej, pozwala bowiem w paru miesiącach osiągnąć głębokości nadzwyczaj poważne bo 400 me- trów sięgające, co ma bardzo doniosłe znaczenie dla przemysłu naftowego w Galicji. Ponieważ p. Raczy- Ński podał już o patent na przywilej, nie wolno mi wdawać się w szczegółowy opis całego mechanizmu przyrządu, który wynalazca nazwał ś w i d r e m e - l e k t r y c z n y m. Pan Raczyński po otrzymaniu przywileju, zamierza najprzód zastosować wynalazek w swojej kopalni i pogłębić swój własny szyb Nr 1 na 116 metrów głęboko, a gdy rezultaty okażą się dobre (czego można być pewnym), natenczas Bank kredytowy ma zaprowadzić u siebie wiercenie elektry- czne. W tym celu p. Spilczewicz imieniem Banku trak- tuje już podobno z p. Raczyńskim o odstąpienie przy- wileju. Pan Raczyński przed kilku laty był dyrekto- rem zakładów żelaznych w Pasiecznej, gdzie zaprowa- dził znaczne ulepszenia w urządzeniu fryzerek i warsztatów mechanicznych.

Wręczenie dekoracji. Dnia 4. bm. odbyło się z zwykłą paradą wojskową wręczenie dekoracji (sre- brnego krzyża z koroną) podoficerowi inżynierji p. Hegernowi, który z bohaterem poświęceniem pod- czas ostatniej powodzi uratował życie 37 tonącym w Kątach za Bielanami.

W zamku Winiówleckim, na Wołyniu, który zachował najwspanialsze zabytki swojej dawniej świe- tności z czasów książy Winiówleckich i Mniszczów, odbył się ma niebawem publiczna licytacja staroży- tnych mebli, bronzów, marmurów, makat, oraz obraz- ów i portretów historycznych. Gdy starożytna ta siedziba, wywołująca wspomnienia nie jednego fak- tu i postaci z naszych dziejów, przeszła w ostatnich czasach w ręce obce, trzeba by przynajmniej uratowa- ła te zbiory artystycznej i archeologicznej wartości od zmarowania i rozproszenia w ręce zagranicznych spekulantów. Osoby zwiadzające zamek Winiówlecki, zdumiewają się nad bogactwem i wspaniałością tej rezydencji, która do ostatnich czasów zachowała wszystko, co wieki nagromadziły.

Z życia naszych rzemiełarzy. „Przed kilku tygo- dniami — pisze p. T. J. Chociński w fejetonie ostat- niego Kur. Warsz. — znajdowała się na wystawie p. Krywulka w Warszawie bardzo oryginalna grupa z terrakoty. Na wózku, ciągnionym przez lichę szkap- ę, siedziło kilku, ośmiu czy siedmiu, staroszkolnych, odkrytych obrzeczmy parasolem. Każda z tych figur mówiła, żyła, rozprawiała, ruszała się, a każda ina- czej, po swojemu. Humor trykał z każdej postaci, z układ ich, z wózka, z konia nawet. Tylko rzeź- biarz polski mógł się zdobyć na pomyśl tak nowy i oryginalny. Grupy tej nie ma już dziś na wystawie warszawskiej; kupił ją ktoś za 40 rubli, wyraźnie osterdziej...“

Ze rubli osterdziej? A to dlaczego za tak małą sumę? Bo autor tego dzieła, St. J a r z y m o w s k i, zdolny, utalentowany, wykształcony rzeźbiarz, należał do tego samego gatunku ludzi, z którego po- chodził niewielki pęd artystów. Nikt dotąd o nim nie wie, nikt o nim nie pisze, nikt go nie rekla- muje, bo Jarzymowski nie umie się kłaniać i szuka protekcji, nie chodzi w fraku i w modnych kolnie- ryżkach, nie narzuca się nikomu i nie dba o siebie. Jest obywatelkiem prasy polskiej pamiętając o tych ta- lentach, które o sobie pamięta albo nie chce, albo nie umieją... Byłaby wielka szkoda, gdyby talent Jarzy- mowskiego miał zmarnieć wskutek braku poparcia!“

Patryjotyzm wielkich splewacek naszych za- czynną się przedstawiać w świetle cokolwiek janiej- szem niż to, w jakim przedstawił go znany artykuł pt. Ostatnich Trzydziestu. Szanowny p. Walerjan Podlewski nadsyła nam bowiem następujące pismo: „Z powodu otrzymanego pod d. 4. sierpnia r. b. listu z Londynu od p. majora Szulcewskiego nważam się obowiązek prosić Szanowną Redakcję o umieszczenie w piśmie swem listu p. Wilhelma Sembrich Stengel, pisanego z Zoppot do majora Szulcewskiego, tudzież odpowiedzi tegoż na to pismo, które w należyty spo- sób wyjaśniają podniesioną przez pisma tutejsze spra- wę korespondencji p. majora z p. Marceliną z Kochań- skich Stengelową o przyjęcie z pomocą weteranom z r. 1831 przebywającym w Anglii.“

Zoppot koło Gdańska, Villa Staberow 31. lipca 1884 r.

Szanowny Panie! Na Pański list otrzymany 8. lipca w Londynie, wsam dzień naszego objazdu nie mogłem odpowiedzieć, gdyż byłem zajęty interesami i podróżowałem bez ustanku. Od 3 dni osiedliśmy się z żoną tu, w ciemnym kązku dla odpoczynku, i otóż jedna z pierwszych moich czynności jest Szanowne- mu Panu oznajmić, iż tak znowa moja jak i ja z przy- jemnością przyczyniamy się datkiem dla ulgi i pomocy naszym rodakom w Londynie. Dziś równocześnie pi- sałem do mego bankiera w Dreźnie i kazałem Szan- ownemu Panu wypłacić w Londynie 200 marek. W tych dniach pieniądze nadejdą. Życząc nadal Pań- skiemu szlachetnemu i patryjotycznemu staraniu o nie- ścisłe pomocy naszym nieszczęśliwym rodakom jak najpomocniejszego skutku, kreślę się Jego uniozonym Wilhelmu Sembrich Stengel.

Do majora Szulcewskiego, 10. Duke Street- St. James's London, S. W.

Odpowiedź.

Literary Association of the Friends of Poland. Londyn 4. sierpnia 1884. 10. Duke Street- St. James's, S. W.

Szanowny Panie! List Szanownego Pana z dnia 31. lipca w odpowiedzi na prośbę moją z daty 8. t. m. do gojnej żony Pana zanesioną o pomoc dla starych weteranów w Anglii, których dolą od przeszło pół wieku Towarzystwo literackie przyjaciół Polski opie- kowało się nie przestaje, oznajmijmy mi przystanie od Państwa obojga dwustu marek za pośrednictwem Banku w Dreźnie, miałem przyjemność dziś otrzyma- ć razem z powyżej wspomnianą kwotą. Za ten szla- chetny czynek i dowód sympatji dla cierpiących ziomków, których los na obcą sprowadził ziemię, składam Państwu obojgu w imieniu Rady Towarzyst- wa wyrazy głębokiej wdzięczności. Uczynek ten, zrobiony w sposób prawdziwie rozczulający, jest go- wym naśladowania przykładem dla rodaków zawo- dującego laskawej Pani oddany, a dodaje blasku imie- niowi Pani, którem tak szczerzytnie zdołabz kraj ro- dzinny. Załączam kwit, który w imieniu Pana i żony Jego jest wystawiony; pozostając itd.

Karol Szulcewski.

Będzie mniej baronów. W wielu kofach, zwłasz- cza w Wiedniu, wywołało wielką sensację odrębne pismo cesarskie znoszące postanowienia, mocą których dzielana była, dotychczas na żądanie, godność szla- checka kawalerom, baronowska komandorom, a tytuł tajnego rady kawalerom wielkiego krzyża, orderów Leopolda i żelaznej korony, podczas gdy oznaczeni orderem św. Szczepana mieli jeszcze większe prawa. Wskutek tego rozmożyły się w Austrii niepospolite tytuły szlacheckie, a postanowienie obecne ma zape- wniać na celu zapobieżenie koniecznemu obniżeniu war- tości tych tytułów przez zbyteczne nimi szafowanie. Zachodzi tu tylko pytanie, czy rozporządzenie będzie działało wstecz, tj. czyli ci, którzy posiadają order- dawnie nadane, a jeszcze nie podali się o szlachectwo, będą mieli prawo domagać się tego teraz, w myśl dawniejszych statutów. Nowe rozporządzenie nie roz- ciąga się zresztą wcale na order wojskowy Marji Teresy, który też liczy niewiele członków i może być nabyty tylko pod bardzo trudnymi warunkami.

Ucieki z Lwowa. Władysław Strzyżowski, 21- letni „pełen nadziei“ młodzieniec, ukradłszy p. Wiktora Markel kwotę 1100 złr. w galic. listach za- stawnych, znikł z Lwowa w kierunku na Kraków. W jego towarzystwie znajdował się na 26-letnia Hanina Olszewska. Czula para — jak policja lwowska donosi policji wiedeńskiej — ma się znajdować w Wiedniu. Strzyżowski jest średniego wzrostu, ma blond wlosy i siwe oczy; nosił czarny surdat, szare spodnie i czarny kapeluszy filcowy. Jego towarzysza, gdzie krótkie włosy, zieloną suknię i miała złoty pierścionk z niebieskimi kamieniami.

Wykaz inspekcji dyrekcji policji z d. 7. sierpnia. Skradziono panna G. kape. spodnie, 2 spodnie i kaftanik w łącznej warte 15 złr., panu J. J. spodnie wart. 10 złr., drowi D. 7 kamizelek, sztyflety i pa- rasol w łącznej warte 50 złr., pann E. W. na placu bożowym worek z ryżem wart. 5 złr., a panu J. E futro baranowe wart. 30 złr. — Zakwestjonowano u A. Bazanowskiej i K. Hryniak 21 przesteradel wojskowych.

Lubień 6 sierpnia. Donosimy dodatkowo, że na festynie niedzielnej w Lubieniu prócz wielu osób ze Lwowa i okolicy, obecnymi byli: dr. Biesiadecki pro- tomedyk, prof. dr. Czyżewicz, dr. Sielski, Tatar- czuch, Merunowicz, Wiktor, Jaroszyński i lekarz po- wiatowy z Gródka, dr. Friedman; zaszczylił nas również obecnością swoją p. Józef Wereszczyński, członek Wydziału krajowego. Od dłuższego czasu bawi tu stale dr. Głowacki, dyrektor szpitala po- wozecznego. Do ożywienia sezonu przyczynia się teatr p. Woźniakowskiego, który co wieczór ściąga dość liczne audytorjum. W przyszłą niedzielę odbędzie się jak zwykle wieczorek z tańcami.

Stanisławów 6. sierpnia. Na drugim posiedzeniu pedagogów ruskich, prof. Wachnianin mówił w sprawie szkoły ruskiej narodnej we Lwowie i twierdził, że inacej Rada miejska uchwalila publicznie, a inacej zarządził intrzygę skuliaciowa. Przypisywał wogóle nieuczciwość i obndę w załatwianiu tej sprawy. Zgro- madzeni uchwalili na drodze rekursów do minister- stwa przeforsować założenie szkoły. Również w kilku mniej ważnych rzeczach postanowiono odnieść się do ministerstwa, jak w sprawie zakupywania książek na nagrody z pieniędzy zebranych przez Rady powiatowe od stron ukaranych, tudzież w sprawie modlitewników ruskich łacińskimi czcionkami drukowanych. Uchwały zjazdu tarnowskiego poparto i poleciono zarządowi ich dopinowanie. Pomniejsze epizody zjazdu i napady na stan istniejący nie warte wzmianki.

Trembowla 6. sierpnia. Wczoraj między gods. 9 a 10 wieczorem szalała w okolicy naszej ogromna burza. Pioruny były raz po raz i w kilku miejscach zwinęły pożary. Mianowicie we wsi Pantaliszę spa- liła się szkoła; w Darachowie chata, stodoła i mała sterta zboża w polu; w Złotkach szkoła. Szakody jeszcze nie obliczone, lecz niewątpliwie wyniosła kilka tysięcy guld. Dziś od rana deszcz rosł i dopiero do południa wypogodził się widok. W Trembowli u- derzył również piorun, lecz szczęściem ugodził w drze- wo w ogrodzie probostwa łac.

Poznań 6. sierpnia. Domejko w Poznaniu nie był w przejeździe na Litwę, ale i o naszym grodzie nie zapomni! Przesłał on Towarzystwu przyjaciół nauk „Autograf Stefana Garczyńskiego“, zawierający rękopis „Sonetów wojennych“ tegoż poety. P. Ignacy Domejko wydał, jak wiadomo, wspólnie z Mickie- wiczem poezje Garczyńskiego. Posiada liczne kore- spondencje w tej sprawie. Pozostały w rękach jego rękopis „Sonetów wojennych“, przywiozłszy obecnie z Chili, z Sant Yago, odharował właśnie Poznaniowi, w którym to darze miły nie tylko cenimy pamiętkę po poecie, ale i pamiętkę narodową, która z p. Do- mejką dzieliła losy tak długiego i chlubnego, w od- daleniu od kraju, pobytu na Atlantykem. Dzięki szanownemu dawcy jako i profesorowi Żepkowskiemu w Krakowie, za którego laskawem pośrednictwem tak miły dar przekazany został do zbiorów poznańskiego Museum. Będącej zawiera na pierwszej karcie wła- snoręczną notatkę Domejki tej treści: „Autograf śp. Stefana Garczyńskiego 1833, zachowany przez jego przyjaciela Ignacego Domejka.“

Ischl 7. sierpnia. Po pożegnaniu cesarzostwa austriackiego, załatwiał natychmiast cesarz Wilhelm nadeznie tu depeze i sprawy, odpowiadał telegrafic- znie na zapytania o jego zdrowiu cesarzowej Augu- sty i następcy tronu. Około godziny 3ej po południu przybył cesarz Franciszek Józef, by zawieść swego gościa na obiad. Obiadał monarchowie trzymając się pod ramię, ukazał się w przedsieloku hotelu, po- czem pojechali ekwipażem dworskim do willi cesar- skiej, gdzie już w portalu teje oczekiwali cesarzowa, a Elżbieta z arcyksiężniczką Walerją. Cesarzowa Elżbieta weszła pod ramię z cesarzem Wilhelmem do sali jadalnej. Przy stole, który przystrojony był bukietami z kwiatów o barwach czarnych i złotych i z bławatków, zajął honorowe miejsce cesarz Wil- helm, obok niego po prawej stronie zasiadła cesarzowa Elżbieta, a po lewej cesarz Franciszek Józef i arcyksiężniczka Walerja. Przy stole znajdowali się też: ks. Hohenlohe, ministrowie Dunajewski i Kal- noky, intendant br. Hoffmann, ambasador ks. Reuss, attaché wojskowy hr. Wedell, hr. Lehtdorf, adjutant przybytny ks. Reuss, br. Brüsige, lekarz przy- bytny dr. Leuthold, tajny radca Bork, jenerał-adju- tanci Mondel i Popp, damy dworu Komis i Majlata, proboszcz dworu ks. Majer i komendant 49. pułku piechoty. Podczas obiadu przegrzywała muzyka 49. pułku piechoty. Cesarz Wilhelm miał na sobie muni- dion swego austriackiego pułku. O godzinie w pół do 5ej skoczył się obiad, a cesarz austriacki odprowa- dził swego gościa do jego rezydencji.

Między oczekującymi w przedsieloku hotelu przy- bycia cesarza, znajdował się także i minister Duna- jewski. Minister Tisza, który dopiero wieczór miał przybyć, otrzymał zaproszenie na wieczór do willi cesarskiej na herbatę — ma też być i na przedsta- wieniu w teatrze. — Podczas obiadu galowego nad- ciągnęły nad Ischl ciężkie chmury, lecz ku wieczor- u wogóle wypogodziło się niebo.

Za chwilę stanął on istotnie w pokoju. Czy- telnicy domyślają się już, że młodzieńcem, który wszedł z pochyloną głową do saloniku pana Jó- zefa Salickiego, był nie kto inny, jeno — Edward Gubicki.

— Nareszcie pokazałeś się — zawołał go- spodarz z młodzieńcą niemal żywością wycią- gając ku niemu obie ręce.

— Ale jakim sposobem tu stajesz? To mi na- zywa się niespodzianka! Naturalnie, że nie ma co myśleć już o niespodziance, którą ja zamysla- łem tobie urządzić.

— Nie rozumiem ciebie Wuju! — bąknął mło- dzieńcic.

— Ale zaraz zrozumiesz. Otóż nie mogąc się doczekać od ciebie gratulacji z powodu mego mał- żeństwa, zamierzałem odwiedzić cię z żoną i jej kuzynką w Krakowie. Po drodze tylko zrobiliśmy wycieczkę w Pioniny.

— Co za traf osobiłszy!

— Edwardzie — rzekł nie bez waruszenia jęgomość o wziętniejsi nodze — od nowej twej ciotki dowiedziałem się wczoraj, że przytłumiłeś szlachetnie wszelką niechęć do mnie, jaka z po- wodu opóźnionego małżeństwa byłaby całkiem na- turalną. Poczuwa kobiecina nie mogła się dość nachwalić ciebie; pojmiess zaś, jaką mi to spra- wiało radość.

Młody asuskulant zarumienił się.

— Wuju! — przemówił cicho po krótkiej pau- zie. — Zanim przystąpię do wyjaśnienia kilku drob- nostek, pozwól dotknąć sprawy, która ciąży mi na pierzi jak amora.

— Do góry z nią! ale bez rozwekłości. Cóż masz mi do powiedzenia?

— Wuju drogi! nigdy dotąd nie kochałem, co więcej, ośmielałem się nieraz z cynizmem za- przeczać istnieniu miłości. Teraz jednak otwarły mi się oczy.

— Hm!

— Tak! — ciągnął Edward dalej, rozmarno- zy wspomnieniem pięknej Weli — czuję teraz, że

jest jakaś niebiańska potęga, która oceanem ogn- spada nam na serce i mogłaby spalić je na po- piół w nieprzyjemnym zbiegu okoliczności, czuje, że wobec tego gwałtownego uczucia każde inne maleje do drobności atomu, że można raczej u- mrzeć, niż wyrzec się miłości!

— Masz szusność, mój kochany. Pozwól jed- nak, że przerwę ci twój piękny mówkę i zakon- cluję ją sensem moralnym. Chcesz się żenić, nieprawda? Wcale nie mam przeciwko temu, powiadas mi jednak kogo myślisz zaślubić?

— Weli, swoją Weli! Wczoraj widziałem ją po raz pierwszy, ale też przekonalem się, że albo muszę ją sobie zdobyć

Wiedeń 5. sierpnia. Temi dniami odbyło się walne zgromadzenie tutejszego polskiego Towarzystwa „Zgoda“.

Na porządku dziennym prócz zdania sprawy z bieżących czynności i rachunków, stał także wybór nowego wydziału; dotychczasowy wydział bowiem służył bez podania szczegółowych powodów przed upływem nastawiając przepisanego terminu urzędowania. Do składu nowego wydziału wybrano: a. prezesa p. G. Smółskiego, na wiceprezesa p. R. Il-gumera, na sekretarza p. J. Czechowicza, na skarbnika p. R. Machożyńskiego, dalej pp. E. Starzeńskiego, F. Zdrońskiego, J. Półjanowskiego, J. Jahnke, S. Budańskiego, F. Plucińskiego, S. Karasińskiego, A. Chodonowskiego, J. Gładysowskiego, J. Jankowskiego, K. Drożęńskiego, A. Bystrzanowskiego; prócz tego na rewizorów pp. S. Wartalskiego, A. Naduchowskiego i A. Kiszakiewicza.

Powześnie panuje przekonanie, że Stowarzyszenie „Zgoda“, które ma przed sobą tak piękne sędzanie, pod nowym kierownictwem zdola się należyście rozwinąć i stanie się na obczyźnie rzeczywistym ogniskiem, skupiającem rodaków rozmaitych stanów w jeden szereg narodowy.

Czytelnia Stowarzyszenia znajdująca się w lokalnościach „pod dwoma lwami“ Wiener Hauptstrasse nr. 36. składa się z księgozbioru liczącego około 700 tomów i z rozmaitych periodycznych pism polskich. Dla rodaków przebywających w Wiedniu, szczególnie zaś dla młodzieży rekolekcyjnej, która nie łatwo znajdzie sposobności dostania polskiej książki lub polskiego czasopiśma do ręki, może ta czytelnia stać się dzwignią ducha narodowego — jeżeli będzie z czasem odpowiednio powiększona, co jednakże tylko wówczas stać się może, jeżeli oszczędnie i z należytą starannością, polscy autorowie i nakładcy sechca, mając na uwadze wielką narodową doniosłość polskiej czytelni we Wiedniu, przyczynią się ze swej strony, przez gratysowe nadawanie książek i pism, pod adresem Stowarzyszenia „Zgoda“ Wiener Hauptstrasse nr. 36., które to dary z wdzięcznością i publicznie kwitowane będą.

Wiedeń 6. sierpnia. O losie porwanego przez rozbójników Bindera zawiara Pol. Corr. wiadomości z Bellowy z dnia 29 lipca, podług których Binder żyje, ale wskutek przeżrałości i zużycia ciężko zachorował. Do przelotnego Bindera nadszedł list w greckim języku, podpisany przez Bindera i naczelnika bandy, który żąda 4000 tnr. fant. okupienia. Rozpoczęto rokowania. Równocześnie dokładają władze wszelkich starań, by pochwycić rozbójników.

Kopenhaga 7. sierpnia. Za zezwoleniem rządów utworzyło się tutaj Stowarzyszenie dla palenia zwłok. Petersburg 7. sierpnia. Journal de St. Petersburg zaprzecza pogłoskom o wybuchu cholery w Petersburgu i oświadcza, iż wrzeczka sarasa sybiraka, jaka grasowała w pojedynczych okolicach Rosji, jest po prostu sarasą bydłą, której nrestą położono już zapora.

Toulon 7. sierpnia. Przychył tutaj z Wiednia doktor medycyny Mundy dla studiów nad cholera. Epidemia w Marrylii zmniejsza się stanowczo.

Ateńy 7. sierpnia. Skłody rządzone pożarem zamka królewskiego ocenają na pół miliona franków. Kłątwa na podpalaczy. Z Międzyrzecia Podlaskiego donoszą do Kurjera Warsz. co następuje:

D. 29. lipca odbył się w synagoge miejscowej uroczysty akt wykładu podpalaczy, będących groźną plagą grodu naszego. Ceremonii dopełnił rabin międzyrzecki, Isser Sapira, w asystencji starszakonych duchownych. przy odczycie trzmielniczych, obwieszczeniach występnym kłątwe. Wątpić wszakże należy, żeby środek ten położył tamę moco rozwiniętej demoralizacji i utrządził miasto od klęski niszczenia przez ogień, jaką zapowiadają kursujące wśród mieszkańców wieści, niestety, saawyczej usana-dnione. Dowodem tego nowo ustalenie podpalenia, dokonane 30. lipca na przedmieściu Piszczanka, zamieszkałym przez mieszczan-rolników.

Cholera. Z powodu informacji jenerałego konsula austriackiego w Marrylii, że sąpamogi miastowych komitetów dla austriackich poddanych są niewystarczające, ndali się — jak donosi Pol. Corresp. — p. Mendel, założyciel austriackiego Stowarzyszenia wspierającego i korespondent Neue Freie Presse do pomieszczeń ubogich austriackich poddanych, aby się osobicie przekonać o stanie rzeczy. Równocześnie rozdzielono między kilka rodzin z południowego Tyrolu bez zatrudnienia, żyjących pieniądze i żywność.

Zmarły uczestnik wyprawy polskiej Rogozińskiego do Afryki, s. p. Klemens Tomczek, urodził się 23. listopada 1860 roku w Trzemeszynie, w Wielkiem Księstwie Poznańskiem, s ojca profesora gi anazjum w Ostrawie; ukończył szkoły we Wrocławiu i akademię górniczą we Fryburgu. Jako uczestnik wyprawy Rogozińskiego, połotył skromną, ale istotną zasługę przez odkrycie źródła rzeki del Rey, czego dokonał sam na własną rękę. Pozostało po nim siedm zeszytów rękopisu, słownik Krumański, kilka map i pamiętek. Istotnie rozeszczające są szczegóły zgonu młodego podróżnika, przesłane przez drugiego towarzysza wyprawy, p. Janikowskiego. S. p. Klemensa powaliła żółta febra. Zachorował on w Mandole, w środkowej Afryce dnia 11. maja, podczas nieobecności Rogozińskiego, który smuszony był wyjechać w interesie wyprawy do Fernando-Po, skąd powrócił w dniu 1. czerwca. P. Janikowski widząc słabnącego towarzysza, zasięgnął rady misjonarzy angielskich w Wiktorji, jako doświadczonych, lecz ci szkodzący Tomczeka, kasali Janikowskiemu pożegnać się z myślą ocalenia biednego towarzysza. Chory prawie ciągle, przez cały tydzień choroby, był nieprzytomny. Chwilami jednak świadomości wrażała, a wtedy Janikowski i siebie i jego ludźli nadsiedza. W dniu 20. maja nastąpiło widoczne polepszenie. Chory spał w nocy, a rano nawet chwilowo swiokli się z postania o własnych siłach. Był to jednak ostatni blysk dogasającego ognia. Nagle biedny Klemens zawołał: „Janikowski! daj mi rękę, nścińnij mocno, nmiernam!“ W pięć minut później zasnął spokojnie, trzymając przyjaciela za rękę i stuchając odmawianej modlitwy. Prsy afrykańskich upałów nie można było odciągnąć się z pogrzebem. Przewieziono trumnę s Wiktorji, skąd też przybyło kilkanaście osób i pogrzeb odbył się nasajutrz (21. maja) w południe. Grób wykopany niedaleko domu stajczego, na małym wzgórzu, po bokach którego rosną dwie piękne palmy, przasypany został ziemią twardą, kamienistą, jak całe życie biednej ofiary. Rozpacz Rogozińskiego, który powrócił w dniu 1. czerwca niczego nie się domyślał, nie miała granic. Stracił najlepszego druha, którego od lat dśiecinnych kochał jak brata. Obaj pozostali towarzysze zostawili smutną mogiłę i udali się na parę tygodni do Gabonu.

Sprawa rozwodowa w ks. Heskiego wstąpiła w nowe stadium. Rozdział, co do samej istoty związku, przysnał sąd krajowy wyższy w Darmstadzie, lecz wyrok ten nie jest jeszcze prawomocny. Wyrok rozwodowy wydany został 9. lipca, a doręczony 22. lipca. Jak mówią, miała się spotrażyć

hrabina Hntten-Osapska (roswiełdona v. Kollmeine), że sawoześnie pozwolila na roswołd. Z tego powodu odjęła pełnomocnictwo swym dotychczasowym pełnomocnikom i poruczyła dalsze prowadzenie swych spraw jednemu s adwokatów w Manheim. Tenże, sawezwany przez hrabinę do Drezn, udielił potrzebnych w tej sprawie informacji adwokatowi przy trybunale Reasesy i bawi obecnie w kapielowem miejs-cu Kosen, gdzie przez resztę lata samiejska hrabina s synkiem z pierwszego małżeństwa. Pomina-wszy kwestje przyaletności i okoliczności materialnego postępowania, mają być materialne powody tego wyroku rosowodowego tak dalece słabe, że nie-ma prawie wątpliwości, iż wyrok ten unieważniony zostanie.

Do Petersburga, celem wsięcia udziału w manewrach pod Krasnem Siokiem, udają się w tych dniach fup. i komendant 1. korpusu ks. Ludwik Windisch-graets, tudzież podpułkownicy Adolf Korseskiy se sztabu jenerałego, i Karol Mertens z 3go pułku ulanów.

Niebezpieczna rozrywka jest taniec u Indian, plemienia Quakill na wyspie Vancouver. Kto w tańcu straci równowagę i upadnie, tego po prostu sabinają na pokarm dla uprzywilejowanych członków rodziny naczelnika plemienia. Figurycznie rzecz biorąc, coś podobnego dzieje się u nas w świecie finansowym. Kto straci równowagę w tańcu spekulacyjnym, ten jest „mortuus“, a mienie jego pochłaniają uprzywilejowani poborcy różnego rodzaju kosztów likwidacyjnych, posostawiając resztki wierszyciom.

Wiek uczonych. A. Lancaster obliczając wiek 1741 astronomów, znalazł przeciętną wiek 64 1/2 lat. Wybierając z tej wielkiej liczby 23 najznakomitszych, ppada liczba 71 1/2 lat. Tylko filozofowie żyją dłużej, przeciętna bowiem 22 najznakomitszych dochodzi 73 1/2 lat. Znacomiki pisarze żyją według Queteleta 65 1/2, artyści 56 1/2 lat.

„La garde meurt mais elle ne se rend pas...“ zawołał miał pod Waterloo dowódca napoleoński gwardji, Cambronne. Wiktor Hugo dowoził następnego, iż Cambronne samiał tego, sakład miał tylko jednym słówkiem po żołniersku... Obecnie w wydaniu właśnie dalszym tomie pamietników hrabiego de Vieil-Castel spytamy opowiadanie siostrzadca Cambronna, p. Mellinet, s którego wynika, że Cambronne ani jednego, ani drugiego nie powieśdial, lecz po prostu zawołał: „Naprzód grenadjery!“

Kapiele bez wody. W Pyrawarth, sznanem miejsc kapielowem, zdarzył się niemly wypadek. Oto od czterech dni, s powodu sepacja się maszyn, nie przysgotowują tam żadnych prawie kąpeli. Chorzy amykają gromadami, pomimo tego, iż zakład przed-siewiał wszelkie środki ku usunięciu mitręli.

Magistrat paryski postanowił jedną z nowo-utworzonych ulic Paryża nazwać ulicą Henryka Heinego.

Zapadająca góra. Odsobniona góra, leżąca w pobliżu Bana w Algierze, Dżebel Niba swana, mająca 25000 stóp wysokokci, od pewnego czasu zapada się widocznie. U jej podnóża apostreagać się dają znaczne wloskłości.

Fenomen ten zapadnięcia się góry nie byłby nowością. Jeszoro Feszara, mające kilka tysięcy morgów przestrzeni nie istniało wcale s czasów Rymian, a jak to najnowsze poszukiwania wykazują, w miejscu, gdzie ono dziś się rościaga, było przedtem miasto rymskie.

Biała sarna. W dobrach Żłotniki w Kaliskiem, s parki kozłat tegorocznych jedno sarnie uległo się białe zupełnie. Jest ono już dzisiaj prawie dorastające i znacznie większe od swej rówieśniczki.

Niewyżyła to odmiana. Wyspa, należąca do miuchów La Grande Chartreuse, wystawiona na sprzedaż, nie może znaleźć nabywcę, mimo korzystnych warunków. Zaledwie 5000 funtów ofiarują za nią, pomimo że przynosi do 600 funtów dochodu, że właściciel jej jest władoząc na 94 mieszkaniach i bez jego pozwolenia nie wolno nikomu wylądować.

Wyspa ta nazywa się Harm i leży w kanale angielskim.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Wieczorek humorystyczny p. Gustawa Fiszera odbędzie się jutro w sobotę w sali Kasyna miejskiego o godz. 8. Powodzenie poprzednich jego przedstawięń daje tę pewność, że i jutrzejsze wypadnie ku zupełnemu zadowoleniu tak p. Fiszera, jak i publiczności.

P. Wilhelm Czerwiński, znany i ceniony nasz pianista i kompozytor, dawał dnia 1. bm. w Iwonicu — jak nam piszą stamtąd — koncert, który pod względem wyboru programu, jego wykonania i aplauzów słuchaczy wypadł nader świetnie. Mianowicie grał p. Czerwiński koncert Beethovena, wariacje Händla, mazurek Chopina „Ptasynka“ (ten numer musiał powtórzyć na ogólne żądanie) i kompozycje własną „Modlitwę rybaków“.

Daś dowiadujemy się znowu, że w poniedziałek, tj. 11. bm., samiera s. Os. urządził koncert w Kry-nicy, w sali Czytelni kurhausu. Program tej produkcji będzie nadzwyczaj urozmaicony i szcześliwie ułożony. Między innymi odegra koncertant wspaniały koncert b-moll Beethovena (osąd 1.) s towarzyszeniem kwintetu smykowego, „Fantazję“ koncertową własnego utworu na tie Bisetowskiej „Carmen“. Dalej kwartet smykowski (z orkiestry p. Wrońskiego) wykona piękna „Kolyzanke“, również kompozycje p. Os. Przystaczamy daś te wyjątki programu w tym celu, aby czytelnie nał w Krynicy sachępceni nieml, mogli doś wczesnie postarać się o bilety wstępu, jesteśmy bowiem pewni, że koncert p. Os. zgromadzi w sali Czytelni cały piękny świat i wszystkich melomanów sezonu.

Artyści nasi bawiący w Monachim, pracują pilnie. Kosakiewicz wykończa obraz „Skradzione dziecko“. Roman Kochanowski rozpoczął trzy większe pejzaże krajowe — a na końcu napisania obraz, przedstawiający pierwszy chrześcianin, gdy dąga do katakumb. Kowalski, Osachórski, Świersewski, Koniuszko, mieszkają stale w Monachim. Brandt, który chwilo-wo wjechał, wykończa obraz większych rozmiarów „Knię polski“.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Odnaczenia na konkursie żniwiarek w Brwinowie, w Królestwie, przysnane zostały w następnym porządku: pierwsze otrzymał p. Florjan Grabiński sa „Przedwiośnie“, drugą żniwiarka „Royal“, ulepszona przez p. Jentysa, a wykończona w warstatach Lilpop, Ran i spłka, trzecią „Champion“ (cięższa), wystawiona przez pp. Wasilewskiego i El-laskiego. Za niemi następują żniwiarka „Walter-Wooda“, przerobiona przez p. Dubeltowicza i przez jego firmę przedstawioma, oraz „Light-Champion“ pp. Wasilewskiego i Plaskiego.

Nakoniec saalżyła na odsnaczenie komitetu „New Champion“, tejeże firmy, tudzież bakownik do koniosy wynalasku p. Skawińskiego.

Przegląd polityczny.

Wiedeń 8. sierpnia. Dziś o godzinie 5. rano stracono Stellmachera. Termin egzekucji chowano w tajemnicy. Gmach sądu karnego obsadzony był wojskiem, ulice zaś konnymi policjantami. Tylko 16 osób (sędziów i dziennikarzy) wpuściono na plac stracenia. Wszyscy dzienniki dowiedziały się o terminie egzekucji dopiero wczoraj i otrzymały wskazówkę, żeby doniosły o tem w wydaniach porannych, które rozdzawać miały publiczności dopiero w pół godziny po spełnieniu wyroku. Z uderzeniem 5 godziny wstąpił skazaniec trupio-błady na rusztowanie. Pozwolił się związać bez oporu i sam podszedł ku słupowi nie przemówiwszy ani słowa. Śmierć nastąpiła po 4 minutach; drgania powieszonoego były tak gwałtowne, że przez minutę po egzekucji trzęsła się szubienica. Wczoraj, gdy przyszedł doń spowiednik, przyjął go obelgami i nie chciał się wypowiadać. Napisał list do żony, po-ciem zjadł szynela cielęcego, pił wino i palił cygara.

Petersburg 8. sierpnia. Petersburger Zig do-ładuje się, że przedsięwzięte przez rząd niemiec-ki wydalenie cudzoziemców dotyczy także pod-danych innych państw, a nie tylko samej Rosji. Prawdopodobnie ten sam proceder przyjął i inne mocarstwa, żeby się pozbyć na swoim gruncie żywiołów niepewnych...

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 8. sierpnia. Po zatwierdzeniu wyroku śmierci przez wszystkie instancje, powieszono dziś rano mordercę i anarchistę Stellmachera.

Isohl 8. sierpnia. Cesarz przyjmował dziś o godzinie 8. Tisza, a o 10. złoty półgodzinny wizyte cesarzowi Wilhelmowi. Później był Tisza na audjencji u cesarza Wilhelma. O godzinie 2. odwiedził cesarz Franciszek Józef cesarza Wilhelma na objad, w którym prócz przedwczoraj wymienionych osobistości, wzięli dziś udział ministrowie Tisza i Bedekovich. Po pożegnaniu s cesarzową, udali się obydwaj monarchowie na dworec, skąd o godzinie 1/4. wyruszył cesarz Wilhelm w dalszą drogę. Przy pożegnaniu ucałowali się i uści-skali kilkakrotnie, a cesarz Wilhelm stojąc w wagonie, kilka razy zegnął z okna cesarza austriackiego. Publiczność przyjmowała wszędzie obudwu władozców serdecznie owocjami.

London 8. sierpnia. W Izbie lordów oświadczył Granville, że rząd angielski porozumiał się już z Turcją co do egipskiej misji Nordbrooka. Traktat s Mekykkiem, celem nawigacji wzajemnych stosunków dyplomatycznych, został już podpisany pod warunkami dla obu stron zarówno zaszczytnymi.

Rzym 8. sierpnia. Ajencja Stefaniego donosi s Londynu: Granville polecił Lumleyowi, aby wy-rzcił rządowi włoskiemu podziękowanie za popie-ranie przez reprezentanta Włoch idei rządu angielskiego na konferencji. Gabinet angielski żywi przekonanie, że takie zachowanie się Włoch pod-tykowane było uczuciem przyjaźni tego mo-carstwa ku Anglii i widocznej jego troskliwości o dobro Egiptu. Z tego powodu Granville oświadcza, że w wysokim stopniu umie ocenić postawę Włoch na konferencji londyńskiej.

Król przyjął dymisję prezidenta senatu Teccia.

Bruksela 8. sierpnia. Wszystkie ulice, pro-wadzące do gmachu parlamentu, obsadzone są policją. W Izbie oświadczył minister Jacobs, że w ostatnich dniach sarkawirowano wojsko wskutek żądania administracji komunalnej, jakkolwiek nie było do tego powodu, (później jednak zostały roz-kiy smentione. Rolin i Lippens (z lewicy) napadają gabinet w sposób gwałtowny. Bar a wnosi wotum nieufności, gdyż zarząd municypalny uczynił powinność swoją, a ministerstwo przez rekwizycje wojska ubliżyło gwardji oby-watełskiej. Wotum nieufności odrzucono 81 głosami przeciw 39.

Wersal 8. sierpnia. Wniosek Mariona o odroczenie kongresu do 25. października, został odrzucony. Rozpoczęto generalną debatę. Wśród niej Chesnelong wyraża się, że ustroj parlamen-tarny jest możebny jedynie pod egidą mo-narchji. M adier Montja użaga sniesienia senatu. Andreux przemawia za wszechwładzą kong-resu. Władza wykonawcza nie jest do przedkła-dania rewizji konstytucji wcale uprawniona. Daś dalszy ciąg rozpraw.

Wiadomości giełdowe.

Wiedeń 8. sierpnia. Anglo-Anstr. 119.50, Akcje banku Union 105.50, Kolej Karola Ludwika 267.50, Poluda. 150.—, Renta papieraowa —, Listy zastawne galic. banku hipot. —, Galicyjski bank rustykalny —, Oblig. 4 1/2%, polscy krajowy z roku 1883 90.75, Losy z roku 1884 —, Napoleondor 9.65, Rubel papierowy 1.22 1/2, Uspoiobienie: ciche

Wiedeń 8. sierpnia. Godz. 5 min. 51. Jednolity dng państwa w banknotach 81.10, w srebrze 81.80, Renta w złocie 103.40, 5%, austr. renta marcowa 96.26, Akcje banku wiedeńskiego 862.—, kredytowego 318.90, Londyn 121.50, Srebro —, Napoleondor 9.65, Dukat ces. 5.74, 100 marek niemieckich 89.45.

Wiedeń 8. sierpnia. Godz. 1 min. 36. Akcje alp. tow. gór. 60.—, Weg. akcje kredyt. 316.25, Akcje anglo-austr. 112.50, Akcje banku Un. 106.60, Akcje Karola Ludwika 267.75, Akcje kolei połnocnej 240.—, Akcje kolei południowej 150.—, Akcje kolei Alfdrdzkiej 178.75, Akcje Staatsbahn 313.—, Akcje kolei Lwowski-Czerniowieckiej 188.—, Akcje kolei węgier. północno-wschodniej 166.75, Wiedeńska kolej 125.80, Akcje kolei Rudolfa —, Akcje kolei Albrechta —, Węgierskie obligacje państwa w złocie 102.90, Galicyjskie oblig. indemnizacyjne 101.50, Węgierskie oblig. 4 1/2%, Akcje banku węgierskiego 108.10, Akcje banku obrotowego —, Akcje kolei węgiersko-galicyjskiej —, Akcje kolei państwowej —, Rubel papierowy 1.22, Węgierskie losy 117.25, Marek niemiecki —, Uspoiobienie: ożywione.

Berlin 8. sierpnia. Godzina 8 min. —. Rosyjskie banknoty 205.70, Akcje kredytowe 528.—, Lombardy 253.—, Galicyjski 112.90, Kolej rumuńskiej 59.60, Austriackie banknoty 168.05. Pó zamknięciu giełdy: kredytowy —, Lombardy —.

Paryż 8 1/2, Renta 78.95. Telegramy obojętne s d. 7. sierpnia. Wiedeń: Pieniąż 8.25, do 10.80 złr., tyto — do —, do —, jęzoniach — do —, kakturda — do —, —, owies — do —, okowita p. 10.000 liter procent 88.25 do 85.25 złr. Budapest: Pieniąż 100 kilogramów (na jęziach) 8.78 do 8.90 złr., rzepak (na sierpieniu-wrześniu) 12 1/2 złr. Berlin: Pieniąż kółta (na lipcu) 157.50 m., żyto — m., spirytus loco 49.50 m., olej rzepakowy 51.— m. Paryż: maki 169 lgr. 48.10 fr., olej rzepakowy —, spirytus — fr.

Telegramy własne „Dziennika Polskiego“

Natta. Wiedeń 8. sierpnia: 13.75 do 14.—, Brema: 7.65 do 7.70. Hamburg: 7.70, na lipiec 7.80 na sierpień-grudzień 7.85. Antwerpja: na lipiec 19 1/4. Nowy-York: 8 1/4. Filadelfja: 8 1/4.

Przyjechali do Lwowa d. 8. sierpnia.

HOTEL EUROPEJSKI. S. hr. Grochowski z Wołynia, B. Brykoczyński z Pacykowa, S. Kizakiewicz z Reyma, S. Zorn z Wiednia. HOTEL ŻORZA. J. hr. Baworowski z Kopyosyńc, E. bar. Hormuzaki z Werenosanki, A. Cielecki z Porohawy, J. Flondor ze Stortyńca, B. Mozarin z Czerniowca, W. Gniewosz ze Złotego Potoku, J. Hallmann z Paryża. HOTEL ANGIELSKI. J. bar. Kapri z Czerniowca, B. Stonecki ze Stanisławowa, A. Sabatowski z Brzozowa. HOTEL LANGA. K. Karyłowski z Warszawy, F. Ehrenberger z Wiednia, E. Reiner z Czerniowca, W. Leitkam z Wiednia. HOTEL WARSZAWSKI. B. Sopuch z Jarosławia, F. Światun z Rzeszowa, F. Rusowitzyk z Wiednia, Z. Majeran z Czerniowca, K. Pohlman z Żółkwi. HOTEL LAZARUSA. J. Wohlerner z Drohobycza, J. Liebermann z Boryslawa, E. Beres z Podwołocysk, W. Lów z Opawy, O. Sass z Rosji.

Pociągi kolejowe.

Od 20. maja 1884. Według zegaru lwowskiego. ODCHOĐA Z LWOVA. DO KRAKOWA: o godzinie 10 min. 46 wieczorem (pociąg pospieszny), o godz. 4 min. 5 rano (pociąg osobowy), o godz. 1 m. 7 po południu (pociąg kurjerki), o godz. 5 m. 8. po południu (pociąg mieszany). DO STANISŁAWOWA (na Strj): rano o godz. 7 m. 5 (pociąg mieszany), wieczór o godz. 7 min. 10 (pociąg osobowy) i o godz. 1 min. 25 popołudniu (pociąg lokalny) Lwów-Strj. DO PODWOŁOCZYSK: s dworca na Podzamcze, o godz. 6 m. 6 rano (pociąg pospieszny), o godz. 12 min. 57 po południu i o godz. 10 min. 56 wieczór (pociąg mieszany). DO PODWOŁOCZYSK, z głównego dworca: o godz. 5 min. 56 rano (pociąg pospieszny), o godz. 5 min. 42 po południu (pociąg kurjerki), o godz. 12 min. 31 po południu i o godz. 10 min. 27 wieczór (pociąg mieszany). DO CZERNIOWIEC: o godzinie 6 min. 30 rano (pociąg pospieszny), o godz. 12 min. 15 po południu i o godz. 11 min. 10 w nocy (pociąg mieszany). PRZYCHODZA DO LWOVA. Z PODWOŁOCZYSK: na dworzec Podzamcze o godz. 10 min. 13 wieczór (pociąg pospieszny), o godz. 3 m. 28 rano i o g. 3 m. 42 po popołd (pociąg mieszany). Z CZERNIOWIEC: o godzinie 10 min. — wieczór (pociąg pospieszny), o godz. 3 min. 35 rano i o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany). Z PODWOŁOCZYSK: (na dworzec główny Lwowski) o godz. 10 min. 26 wieczór (pociąg pospieszny), o godz. 12 min. 57 po południu (pociąg kurjerki), o godz. 3 min. 5 rano i o godz. 4 min. 10 po połd. (pociąg mieszany). ZE STANISŁAWOWA: (na Strj) rano o godz. 8 min. 20 pociąg osobowy, wieczór o godz. 8 m. 38 (pociąg mieszany) i o godz. 10 min. 56 przed połdn. (pociąg lokalny) Strj-Lwów.

5% Galicyjskie obligacje komunalne wydane i gwarantowane przez Bank krajowy królestwa Galicji, Lodomerji i Wielk. Księstwa Krakowskiego polca (gwarantowane przez ten Bank papiery wartościowe mozeby smiakże polecio) i sprzedaje najtaniej 2864 7-0 KANTOR WYMIANY SOKAL I LILLEN.

Apteka RUCKERA we Lwowie polca (4) Koszalk kurzaraj prawdy francuski w różnych gatunkach po cenie 3 złr. do 8 złr. 50 ct. — oraz malage.

AUGUST SCHELLENBERG we Lwowie polca Najlepszy PORTLAND CEMENT w beczkach po 167, 100, 50 kil. królestwa wapno hydrauliczne Najtaniej!

Losy Czerwonego Krzyża austriackie. Główna wygrana 100.000 złr. Ciągnięcie 1. Września. Losy Czerwonego Krzyża węgierskie. Główna wygrana 50.000 złr. Ciągnięcie 1. Listopada, sprzedaje po najumiarkowańszym kursie AUGUST SCHELLENBERG DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY we Lwowie. 2062 1-0 4

NADESLANE. Wyczytałam w Nr. 9 „Standardu Polskiego“ oskarżenie skierowane przeciw Wnu Dąbosińskiemu. Mam obowiązek sprostować oskarżenie, cparte na zupełnie fałszywych doniesieniach, w innych sprawliwionych organach. Gdy znalazłam się z rodziną uproszoną w interesach tak przyzykny, że nędzna groziła całej mojej rodzinie, uadalam się wówczas s próbą do Szanownego Meconasa, by nas ratował. W trakcie tego przybył do mnie ów obywatel, dowiedziawszy się, że nas przybył i kłopotliwy i że mamy układ z tydami o nabywcę Zuki, który chciał kupić, jednake pęd nas interesów nie miał intencji. Sama wigo uadalam się s Szanownym obywatelom do Wgo Meconasa i obaj ci panowie chęco mi przyjął w pomoc, nie dla chwały, to zrobił, ale przez chęć tak szlachetną, a przez fałszywe doniesienie, złotó i niesprawiedliwiość, tak nieuczciwie potępiony. Obowiązek jest mi przyniesić publicznie Szanownego pana Meconasa, że przyznaję mu prawo nieuczciwiości, narozryw jest na żalę potwarz. Serce przeproszenie wdzięczności nie znalazło innego środka, jak publicznie to sprostować i publicznie pokłikować za dobrodziejstwa z Jego ręki otrzymane. Uście Zielone, Helena Wisseberg. Józefa Panut.

